

آغاز سخن

چشم انداز آرد و نان در سال نو

یک گام به پیش دو گام به عقب !

در ابتدای سال نو لازم است مروری بر چشم انداز آرد و نان در سال جدید داشته باشیم.

از آنجا که دولت بزرگ ما در همه زمینه ها حضور گسترده دارد، قبل از هر چیز باید بدانیم دولت برای سال جدید چه در سر دارد.

با توجه به اخبار رسمی و غیررسمی بنظر می رسد سیاستها در این زمینه یک گام به عقب باشد. قیمت گذاری آرد برای نان های یارانه ای و حتی آزادپزها، تعیین دو نوع نرخ برای آرد، عدم ارائه نرخ نان و

بنابراین از آزاد سازی ابداء خبری نیست.

لیکن کارخانجات آرد، نانویان سنتی و آزادپزان و کارشناسان همه خواهان آزاد سازی هستند لیکن دولت با وجود همه مرارت ها و هزینه های سنگین این تصمیم، بر آن مصر است.

دلایل این تصمیم مسئولین دولتی را نمی توان براحتی حدس زد لیکن در کشور ما می توان تحلیل زیر را برای آن ارائه کرد.

می دانیم که در ساسله مراتب دولتی هر چه مقام شخص بالاتر است وقت و فرصت او هم برای رسیدگی به امور کمتر است. بعبارت دیگر او فرصت ندارد که گزارشها و بحث های مفصل کارشناسان و استدلال های آنان را بخواند یا بشنود. معمولا خلاصه آن را ممکن است بخواند یا نخواند.

در کشورهای پیشرفته گروه کارشناسان و تصمیم سازان، دانشگاهها و انجمن های علمی و امثال آن کارهای پژوهشی را انجام می دهند و در وزارتخانه های دولتی کارشناسانی این پژوهشها را جمعبندی

کرده و مبانی تصمیم را مشخص می کنند و بالاترین مقام مسئول ارائه آن تصمیم در سطح جامعه است.

لیکن در کشور ما معمولاً مدیر دولتی فکر و ایده خود را برتر از نظرات کارشناسی میداند و بعضاً بدون توجه به بحث ها و گزارشات کارشناسی تصمیم خود را اعلام می کند.

بدیهی که است که اجرای چنین تصمیماتی در عمل مصیبت بار خواهد بود و کشور را با مشکلات روبرو خواهد ساخت. لیکن بنظر می رسد در کشور ما معمولاً هیچ مدیری پاسخگوی تصمیمات نادرست و زیانبار خود نیست. در ۳۰ سال گذشته گمان ندارم مدیری به دلیل تصمیمات نادرست و غلط خود مورد بازخواست قرار گرفته باشد.

آن چه که در کشورهای پیشرفته مدیران را وادار می کند هیچ تصمیم بدون کارشناسی نگیرند موضوع حساب پس دادن (accountability) آنهاست که مسئولیت پی آمدهای تصمیم خویش را باید بعهده گیرند.

متأسفانه در کشور ما موضوع حساب پس دادن مدیران و مسئولین در دوران مسئولیت مورد توجه نیست و به همین دلیل مدیران چندان در بند پی آمدهای خسارت بار تصمیمات خود نیستند. بر این روال تصمیمات متخذه در حوزه آرد و نان نیز چندان بر پایه نظرات کارشناسی نیست. مدیران این حوزه و رده های بالاتر تصمیماتشان بیشتر تابع مسائل سیاسی است.

مثلاً احتمالاً مدیران این حوزه و رده های بالاتر می اندیشند که انتخابات نزدیک است و احتمال گران شدن نان می تواند بر تعداد مشارکت کنندگان و نتیجه انتخابات تاثیر گذار باشد. متأسفانه ما در کشورمان هر دو سال یکبار انتخابات داریم و این موضوع همیشه یکی از پایه های تصمیم گیری در کشور است.

اینکه این تفکر چقدر درست یا غلط است در هیچ پژوهشی مورد سنجش قرار نگرفته لیکن مدیر با حدس خود همه کارهای کارشناسی را نادیده می گیرد و تصمیم خود را عملی می سازد.

اینکه این تصمیم چه هزینه هائی بر دولت، مردم و فعالین این صنف و صنعت تحمیل می کند ملاک کار نیست و هیچگاه در هیچ دستگاهی کار آنان مورد ارزیابی و سنجش قرار نمی گیرد، می گویند در ایران مدیران عزل نمیشوند و فقط جابجا میشوند!

بنابراین سالهاست که کارشناسان و متخصصین و دست اندرکاران حوزه آرد و نان نظراتشان را تکرار می کنند و هیچگاه از این نظرات استفاده نمیشود.

بنابراین در همیشه بر همان پاشنه می چرخد و مشکلات از سالی به سالی دیگر منتقل می شود با حجم بالاتر و پیچیده تر!

هرچند بدینی در ابتدای سال کار درستی نیست لیکن امیدوارم در عمل خلاف آن ثابت گردد.

امید است روزی در این کشور، نظرات کارشناسان بن مایه تصمیمات در کشور باشد.

انشالله – مدیر مسئول